

Tilkendegivelse i faglig voldgiftssag FV2016.0176

Dansk El-Forbund

og

Dansk Metal

(advokat Berit Lassen)

mod

Coop Danmark A/S

(advokat Pernille Grenaae)

Uoverensstemmelsen angår, *dels* hvornår optjente seniordage kan afholdes, *dels* om to lokalaf-taler, som en 3F-klub har indgået for hhv. aften- og nathold, tillige omfatter elektrikere og smede.

Klagerne har nedlagt følgende påstande:

1. Coop Danmark A/S skal anerkende, at medarbejderens ret til seniordage, jf. § 12 i Overenskomst mellem Dansk Metalarbejderforbund og Dansk El-Forbund og Coop Danmark A/S vedrørende løn- og arbejdsforhold, gælder fra den dato, hvor medarbejderen fylder 60 år.
2. Coop Danmark A/S skal anerkende, at klagernes medlemmer er omfattet af og skal aflønnes efter Lokalaftale vedrørende aftenhold på Coops Odense Distributionscenter og Lokalaftale vedrørende 4 og 5 dages arbejdsuge for natholdet på Coops Odense Distributionscenter.

Indklagede har påstået frifindelse.

Sagen blev mundtligt forhandlet den 27. september 2017 med undertegnede fhv. højesteretsdommer Poul Sørensen som opmand.

Der blev afgivet forklaring af forbundssekretær A, faglig sekretær B, regionstillidsrepræsentant C, tidligere tillidsrepræsentant D, tillidsrepræsentant E, tidligere forhandlingsleder F, forhandlingschef G og advokat H.

Efter bevisførelse, procedure og votering kunne der ikke opnås enighed eller flertal for en afgørelse blandt de af hver af parterne valgte medlemmer af voldgiftsretten. Afgørelsen træffes derfor af opmanden.

Der var enighed om at afslutte sagen i overensstemmelse med opmandens mundtligt meddelte tilkendegivelse, hvorefter indklagede ville blive frifundet for både klagernes påstand 1 og 2.

Baggrunden for sagen

1. ad seniordage

I 2012 blev der i Overenskomst mellem Dansk Metalarbejderforbund og Dansk EI-Forbund og Coop Danmark A/S § 12 indsat sålydende bestemmelse:

Med virkning fra 1. marts 2012 indføres, som et seniorpolitisk værktøj, fridage med løn i forhold til følgende:

*Fylt 60 år pr. 1. januar 2012 = 1 alt 1 fridag med løn pr. kalenderår
 Fylt 61 år pr. 1. januar 2012 = 1 alt 2 fridage med løn pr. kalenderår
 Fylt 62 år pr. 1. januar 2012 = 1 alt 3 fridage med løn pr. kalenderår
 Fylt 63 år pr. 1. januar 2012 = 1 alt 4 fridage med løn pr. kalenderår
 Fylt 64 år pr. 1. januar 2012 = 1 alt 5 fridage med løn pr. kalenderår*

Bestemmelsen blev indført, efter at der 2010 var blevet indsat følgende bestemmelse i Butiks-overenskomsten mellem Coop og HK:

Som et seniorpolitisk værktøj har medarbejdere under denne overenskomst ekstra fridage med løn i forhold til følgende:

- a) Fylt 60 år = 1 alt 1 ekstra fridag med løn pr. år*
- b) Fylt 61 år = 1 alt 2 ekstra fridage med løn pr. år*
- c) Fylt 62 år = 1 alt 3 ekstra fridage med løn pr. år*
- d) Fylt 63 år = 1 alt 4 ekstra fridage med løn pr. år*
- e) Fylt 64 år = 1 alt 5 ekstra fridage med løn pr. år*

I 2014-overenskomsten mellem Dansk Metalarbejderforbund og Dansk EI-Forbund og Coop Danmark blev bestemmelsen i § 12 om seniordage ændret til sålydende:

Med virkning fra 1. marts 2012 indføres, som et seniorpolitisk værktøj, fridage med løn i forhold til følgende:

*Fylt 60 år = 1 alt 1 fridag med løn pr. kalenderår
 Fylt 61 år = 1 alt 2 fridage med løn pr. kalenderår
 Fylt 62 år = 1 alt 3 fridage med løn pr. kalenderår
 Fylt 63 år = 1 alt 4 fridage med løn pr. kalenderår
 Fylt 64 år = 1 alt 5 fridage med løn pr. kalenderår*

Uoverensstemmelsen angår herefter, om seniordagene som hævdet af klagerne skal afholdes i det år, hvori medarbejderen fylder år, dvs. for så vidt svarende til Butiksoverenskomsten, eller som hævdet af indklagede i det næst følgende kalenderår.

2. ad lokalaftaler

I 2003 blev der etableret et fast aftenhold og et fast nathold på det daværende Odense Nonfood-center, og der blev i den anledning indgået lokalaftaler mellem SID Klubben Odense Nonfood og Odense Nonfood vedrørende hhv. aftenhold og 4-dages arbejdsuge for natholdet, jf. herved Fællesordningen for arbejde i holddrift.

Disse lokalaftaler blev senere afløst af de nu omtvistede lokalaftaler indgået den 28. november 2013 mellem 3f Klubben Odense Nonfood og Odense Distributionscenter. Lokalaftalerne omfatter bl.a. et specialtillæg på 4,30 kr. i timen og for natholdets vedkommende tillige et særligt tillæg på 6,47 kr. pr. time. Endvidere er der bestemmelser om SH-forskud og om reduktion i ugenormen for arbejde på lovbestemte søgnehelligdage. Håndværkergruppen – som da kun bestod af en enkelt håndværker – fulgte i praksis arbejdstiderne for holddriften. I forbindelse med arbejde mellem jul og nytår 2015 opstod der imidlertid en uoverensstemmelse om, hvordan det tekniske personale skulle arbejde og aflønnes, når der arbejdes på skiftehold.

Det er under sagen oplyst, at der på tidspunktet for indgåelsen af lokalaftalerne i november 2013 kun arbejdede én medarbejder fra håndværkergruppen sammen med aften- og natholdet. Senere kom flere til, men i dag er elektrikerarbejdet på Odense Distributionscenter outsourcet.

Det er klagers opfattelse, at lokalaftalerne tillige omfatter håndværkergruppen, der har haft samme arbejdstid som medarbejderne på skiftehold i 3F-gruppen, og med hvem der på trods af forpligtelsen ifølge Fællesordningen for arbejde i holddrift ikke er indgået nogen særskilt lokalaf tale. Det er indklagedes opfattelse, at lokalaftalerne alene har gyldighed for 3F's medarbejderne.

Opmandens begrundelse

Ad seniordage

Det følger entydigt af ordlyden af den nye bestemmelse om seniordage, der i 2012 blev indsat i overenskomsten mellem parterne, at medarbejderen skal være fyldt 60 år (eller mere) pr. 1. januar i det kalenderår, hvori seniorfridagene skal afholdes. Det er dermed klart, at seniordagen(e) først kan holdes i det kalenderår, der følger efter det givne fødselsdagsår.

Bevisførelsen giver ikke grundlag for at antage, at ændringen i 2014-overenskomsten, hvorved "pr. 1. januar 2012" udgik af teksten, skete på grundlag af realitetsforhandlinger mellem parterne om fremrykning af tidsrummet for afholdelse af seniordage. Tværtimod må det – for så vidt i overensstemmelse med samstemmende forklaringer fra hver af siderne – lægges til grund, at der i 2014 alene var tale om en rent redaktionel ændring af overenskomstteksten. Dette gælder også, selv om forhandlerne på klagersiden muligt var af den opfattelse, at også 2012-overenskomsten skulle forstås i overensstemmelse med klagerens påstand under sagen.

På denne baggrund findes retten til seniordage for klagerens medlemmer ikke at gælde allerede fra den dato, hvor medarbejderen fylder 60 år, men først i det næstfølgende kalenderår.

Indklagede må derfor frifindes for klagerens påstand 1.

ad lokalaftaler

Lokalaftalerne om hhv. aften- og natthold er underskrevet for 3F Klubben Odense Nonfood og for Odense Distributionscenter og gælder ifølge indledningen til hver af aftalerne i overensstemmelse hermed "Efter aftale parterne imellem". Også efter indholdet i øvrigt om SH forskud retter lokalaf-talerne sig eksplicit mod et timelønsområde som gældende for medlemmerne af 3F Klubben. Ifølge § 4 i Overenskomst mellem Dansk Metalarbejderforbund og Dansk EI-Forbund og Coop Danmark A/S er medarbejderne under denne overenskomst tillagt funktionærstatus. På den således anførte baggrund har det dermed klart formodningen for sig, at lokalaf-talerne udelukkende angår 3F-området, der var og er det område, som aften- og natarbejdet på Odense Distributionscenter alt overvejende henhører under.

Det kan her overfor ikke tillægges betydning, at der i strid med bestemmelserne i Fællesordningen for arbejde i holddrift ikke er blevet indgået nogen skriftlig lokalaf-tale med håndværkergruppen om denne gruppes holddriftsarbejde.

Som anført af indklagede må håndværkergruppens arbejdstid af driftsmæssige grunde vagtplane-res i overensstemmelse med den arbejdstid, der ved lokalaf-talerne bliver aftalt med 3F Klubben. Det kan derfor heller ikke tillægges betydning, at de arbejdstider, der blev aftalt i lokalaf-talerne, umiddelbart fik virkning også for håndværkergruppen.

Endelig er det uden betydning for indklagedes bundethed af lokalaf-talerne, at underskriveren for 3F Klubben på egen hånd efterfølgende særskilt underrettede håndværkergruppens tillidsrepræ-sentant om indholdet af lokalaf-talerne og i den forbindelse sikrede sig, at der ikke fra den side var indvendinger mod indholdet af lokalaf-talerne.

Det kan efter bevisførelsen lægges til grund, at indklagede – fraset for en enkelt måned, december 2013, hvor betalingen umiddelbart efter blev redresseret uden tilbagebetalingspligt – hverken helt eller delvist har betalt medarbejdere i håndværkergruppen det i lokalaftalerne anførte specialtillæg på 4,30 kr. i timen eller det særlige tillæg på 6,47 kr. i timen – og selvsagt end mindre aflønnet dem i henhold til bestemmelsen i hver af aftalerne om SH forskud. Allerede som følge heraf findes indklagede heller ikke ved kutyme eller passivitet at være blevet forpligtet til at lade medarbejderne i håndværkergruppen være omfattet af lokalaftalerne med 3F Klubben.

Herefter må indklagede også frifindes for klagernes påstand 2.

Hver part bærer egne omkostninger og skal betale halvdelen af opmandens honorar mv.

København den 4. oktober 2017

Poul Sørensen